

Manipulacja informacją | materiał pomocniczy

Karta pracy nr 1: Co przyciąga uwagę

Egzotyczna piękność odnalazła Wojtka? „Jadę do Polski”

Stało się! Piękna brunetka, która w ostatnich dniach podbiła Internet, pakuje walizki. „Jadę do Polski, zatem do zobaczenia wkrótce!” – powiedziała dziewczyna w swoim drugim nagraniu opublikowanym na YouTube. Czyżby to oznaczało, że dowiemy się, kim jest ten tajemniczy Wojtek z Warszawy? Przypominamy, że piękna internautka spotkała Wojtka cztery miesiące temu na koncercie i zakochała się w nim bez pamięci.

To ona szuka Wojtka z Warszawy.

– Polacy, jesteście wspaniali! Ilość miłości i wsparcia, jaką otrzymałam, naprawdę mnie przytłoczyła. To niesamowite! – powiedziała brunetka szukająca chłopaka z Warszawy, którego poznała na jednym z koncertów amerykańskiego zespołu podczas podróży po Europie. Wówczas Dee wyznała, że chłopak był w 100 procentach w jej typie. Jednak dziewczyna nie zdążyła wymienić się z Wojtkiem żadnymi danymi kontaktowymi, gdyż zgubiła go w tłumie. Brunetka wierzy, że cuda się zdarzają, dlatego postanowiła zaryzykować i opowiedzieć swoją historię na YouTube, by znaleźć ukochanego.

Wygląda na to, że chłopak w końcu się odnalazł. W opublikowanym niedawno wideo Dee powiedziała, że już niedługo przyjedzie do Warszawy.

<https://www.fakt.pl/wydarzenia/polska/ta-dziewczyna-szukala-wojtka-z-polski-juz-pakuje-walizki/cv3t531> [dostęp: 22.08.2018]

Maciek Musiał nie żyje

W sobotę, ok. godziny 4, wydarzył się wypadek samochodowy. Śmierć poniósł – jak podaje policja – 18-letni aktor, celebryta – Maciej Musiał. Miało to miejsce na trasie: Warszawa–Łódź, skąd aktor wracał ze spotkania rodzinnego. Sprawcą wypadku był...

W sobotę, ok. godziny 4, wydarzył się wypadek samochodowy. Śmierć poniósł – jak podaje policja – 18-letni aktor, celebryta – Maciej Musiał. Miało to miejsce na trasie: Warszawa–Łódź, skąd aktor wracał ze spotkania rodzinnego. Sprawcą wypadku był pijany kierowca (...).

Zobacz więcej na: <http://www.wykop.pl/link/1725510/maciek-musial-nie-zyje/>

<https://kontakt24.tvn24.pl/maciek-musial-nie-zyje,2113225,ugc> [dostęp: 22.08.2018]

Mężczyzna utonął w wykopanej przez siebie jamie na plaży we Francji

Do kuriozalnego wypadku doszło na wyspie Noirmoutier u wybrzeża Francji. 21-letni mężczyzna utonął w jamie wykopanej przez siebie na plaży, gdy zaskoczył go przyływ.

Noirmoutier Foto: Shutterstock

Jak poinformowała lokalna prokuratura, młody człowiek zdecydował się wykopać dość głęboką dziurę, do której wszedł, i gdy zaskoczył go przyływ, nie był w stanie się z niej odpowiednio szybko uwolnić.

Krewny ofiary bezskutecznie próbował go wyciągnąć z pułapki, a służbom ratunkowym, które przybyły na miejsce wypadku, nie udało się reanimacja niefortunnego turysty.

Wypadek zdarzył się w ubiegłą niedzielę na plaży Barbâtre na wyspie Noirmoutier, która leży tuż przy francuskim wybrzeżu Atlantyku i podczas odpływu można na nią przejść groblą.

Na podstawie: [The Local](#)

<http://podroze.onet.pl/aktualnosci/mezczyzna-utonal-w-wykopanej-przez-siebie-jamie-na-plazy-we-francji/m5v21z>
[dostęp: 22.08.2018]

Doda już nie przypomina dawnej siebie. Fani są przerażeni!

Doda Fot. Instagram/Doda

Doda już nie przypomina dawnej siebie. Fani są przerażeni. Doda od lat pozostaje jedną z najbardziej popularnych wokalistek młodego pokolenia. Jakiś czas temu piosenkarka przeszła niemałą metamorfozę i zdecydowanie złagodziła swój wizerunek. Fani martwią się jednak obecnie o jej wygląd, który jest już ich zdaniem po prostu niezdrowy. Doda zdecydowała się w tym roku całkowicie odmienić swoje życie. Gwiazda wyszła bowiem za mąż za swego najlepszego przyjaciela, który pomógł jej zwalczyć smutek po śmierci ukochanej babci oraz wspierał ją w najtrudniejszych chwilach życia. Czy Doda jest chora? Chociaż Doda wygląda na naprawdę szczęśliwą u boku życiowego partnera, jej wygląd uległ znaczącym zmianom. Jak zauważają fani, piosenkarka jest dużo szczuplejsza niż jeszcze kilka miesięcy temu. Właśnie z tego powodu zmarli internauci zaczęli podejrzewać, że gwiazda może cierpieć na anoreksję. Pod jednym z najnowszych zdjęć gwiazdy, które opublikowała na swym koncju na Instagramie, pojawiło się więc wiele pełnych przejęcia komentarzy. Fani wielokrotnie podkreślali, że ich idolka jest już po prostu zbyt chuda, co bez wątplenia źle odbije się na jej zdrowiu. Internauci martwią się o Dodę. Niektórzy zaznaczali także, iż wygląda na bardzo smutną. Pytali więc, jaka jest przyczyna jej niepokoju, jednak nie otrzymali jeszcze żadnej konkretnej odpowiedzi. „Doda, martwię się o ciebie”; „Nie powinnaś już chudnąć, kiedyś wyglądałaś lepiej”; „Nie bądź smutna. Jeśli jesteś zdrowa, to wszystko OK, nieważne czy klopsik, czy piórko, zdrowie – to się liczy” – czytamy pod fotografią piosenkarki. Czy wy także sądzicie, że wokalistka jest już zbyt szczupła?

<https://pikio.pl/doda-metamorfoza-zmiana/> [dostęp: 22.08.2018]

Dziecko z zakrwawionymi ranami biegnie do mamy – kobieta nie może uwierzyć w to, jak do tego doszło

2.03.2018

Praktycznie każde dziecko w dowolnym miejscu na świecie uwielbia place zabaw. Nic w tym dziwnego. Tam mają pełną swobodę. Mogą swobodnie biegać na powietrzu, bawić się z kolegami, uczyć się nowych rzeczy i przeżywać nowe przygody.

(...) Niestety nie zawsze jest to prawda. W pewnych okolicznościach bezpieczny z pozoru plac zabaw może przerodzić się w niebezpieczną pułapkę. Przykładem tego jest straszne wydarzenie, które przydarzyło się Amy Smith i jej małej córce Demi-Mai.

Amy Smith zabrała swoją 2-letnią córkę Demi-Mai na spacer i zaplanowała dzień pełen radości i dobrej zabawy w British Kitson Park, w Torquay, w Anglii.

Niestety bardzo szybko ich radość zamieniła się w koszmar.

Mała Demi-Mai nie tak dawno nauczyła się samodzielnie wspinać po siatce prowadzącej na szczyt zjeżdżalni. Mama uważnie obserwowała i dopingowała córkę, gdy ta sama zjeżdżała w dół. Amy szybko jednak zauważyła, że jej córka zamiast cieszyć się z samodzielnego ślizgu, wyglądała na bardzo smutną. Po zjeździe dziewczynka natychmiast z płaczem ruszyła w stronę mamy.

Wtedy Amy zobaczyła coś, czego w życiu się nie spodziewała – jej mała córka miała rozcięte nogi, a z ud strumieniami spływała krew. Zszokowana Amy dość szybko zrozumiała, co się stało. Na samym dole zjeżdżalni znalazła potłuczone szkło. Wyglądało to zupełnie, jakby ktoś położył je tam celowo. Amy natychmiast zabrała córkę do szpitala, gdzie została opatrzona. Na całe szczęście obyło się bez szycia.

(...) Kobieta chce teraz ostrzec innych rodziców, aby byli bardziej czujni, gdy pozwalają bawić się dzieciom na publicznych placach zabaw.

„Mam nadzieję, że przez podzielenie się tą historią zwrócę uwagę innych rodziców na ten problem i być może pomogę im uchronić ich dzieci przed zrobieniem sobie podobnej krzywdy” – powiedziała Amy [The Mirror](#).

Prosimy o udostępnienie ostrzeżenia tej mamy, aby ostrzec innych rodziców o tym strasznym doświadczeniu na placu zabaw!

<https://pl.newsner.com/spoleczenstwo/dziecko-zakrwawionymi-ranami-biegnie-kobieta-moze-uwierzyc-tego-doszlo/>

[dostęp: 22.08.2018]

Czy czeka nas cenzura Internetu?

5.06.2018

Do przodu posunęły się prace nad przepisami, które doprowadzą do filtrowania wszystkich obrazków, tekstów czy filmików udostępnianych przez nas w popularnych serwisach społecznościowych. O tym, czy nagranie z wykładu, internetowy mem albo zdjęcie z wakacji naruszają prawo autorskie, a tym samym – czy mogą zostać opublikowane w serwisie, zdecydują algorytmy. Media wieszczą nadejście nowej ACTA, ale jeszcze mamy szansę to powstrzymać!

25 maja, gdy świętowaliśmy nowe prawa przyznane nam w ramach RODO, Rada Unii Europejskiej podjęła decyzję, która może stanowić prostą ścieżkę do cenzury Internetu. Ministrowie odpowiedzialni za reformę prawa autorskiego w poszczególnych państwach członkowskich (w Polsce jest to Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego) upoważnili bułgarską prezydencję do negocjowania w imieniu Rady fatalnego tekstu nowej dyrektywy o prawie autorskim. Jeszcze miesiąc temu Ministerstwo Kultury deklarowało, że bardzo krytycznie podchodzi do propozycji filtrowania treści. Jednak na ostatniej prostej polski rząd zmienił swoje stanowisko i zagłosował za ograniczeniem praw użytkowników i użytkowników Internetu.

Przypomnijmy, artykuł 13 dyrektywy w praktyce nakłada na internetowych pośredników, takich jak Facebook, YouTube czy Flickr, obowiązek automatycznego skanowania wszystkich zamieszczanych przez użytkowników treści pod kątem naruszeń prawa autorskiego. Czy algorytm będzie w stanie wykryć przypadki dozwolonego użytku cudzych utworów, np. puszczenie fragmentu piosenki w celach edukacyjnych podczas wykładu, z którego nagranie trafiło do sieci? Czy automat przepuści parodię w postaci przerobionego zdjęcia polityka? Bardzo wątpliwe.

Cała nadzieja w Parlamencie Europejskim. To z nim bułgarska prezydencja będzie negocjowała ostateczną treść nowego prawa. Na 21 czerwca zaplanowano posiedzenie Komisji Prawnej Parlamentu (JURI), na którym europosłowie zdecydują o losach dyrektywy. Chcesz działać? Zadzwoń do polskich europosłów! Ich dane kontaktowe i więcej informacji o niebezpiecznej reformie znajdziesz na stronie Centrum Cyfrowego.

<https://panoptykon.org/wiadomosc/czy-czeka-nas-cenzura-internetu> [dostęp: 22.08.2018]

Deforma im szkodzi. Siódmoklasiści przepracowani i nieszczęśliwi [PRZERAŻAJĄCY RAPORT]

[Anton Ambroziak](#), 25.08.2018

Średnio w szkole spędzają siedem godzin, na nauce w domu – dodatkowe trzy. Jedna trzecia siódmoklasistów obowiązki szkolne przenosi na weekend. Są zmęczeni i obojętni. Nowy raport Rzecznika Praw Dziecka podsumowuje głosy, które do opinii publicznej spływały od września. Dzieci harują jak na etacie, a reforma zamiast pomagać głównie szkodzi.

Rzecznik Praw Dziecka Marek Michalak opublikował wyniki [sondażu](#) dotyczącego sytuacji tzw. eksperymentalnego rocznika, czyli młodzieży, która jako pierwsza (we wrześniu 2017 roku) naukę rozpoczęła w klasach siódmych szkoły podstawowej, a nie w I klasie gimnazjum.

Badanie opinii przeprowadzono wśród dyrektorów (76 osób), nauczycieli (959), rodziców (617) i samych siódmoklasistów (3 328 osób). Publikacja jest odpowiedzią na [skargi](#) od rodziców i dzieci, które od września 2017 masowo spływały do Rzecznika Praw Dziecka.

(...) Aż 80 proc. badanych uczniów przyznało, że obciążenie pracą jest nadmierne. Potwierdziło to 78 proc. rodziców.

I trudno się dziwić, bo średnio w szkole spędzają siedem godzin, a na nauce w domu – odrabianiu prac domowych i przygotowaniu do sprawdzianów – dodatkowe trzy. To więcej niż praca na pełnym etacie. A do tego dochodzą weekendy, podczas których aż jedna trzecia uczniów wypełnia obowiązki związane ze szkołą. Według rodziców zajmuje im to średnio 3,5 godziny.

Także dyrektorzy (80 proc. przepytanych) przyznali, że uczniowie najczęściej zgłaszają im problemy z nadmiarem nauki, sprawdzianów i kartkówek.

Uczniom szkoła głównie kojarzy się:

- ze spotkaniami z rówieśnikami (49 proc. pytanych);
- ze zmęczeniem (46 proc.);
- najczęstsze uczucie, które im towarzyszy, to obojętność (52 proc.);
- zadowolonych jest niespełna jedna trzecia uczniów;
- spokojnych zaledwie jedna czwarta;
- tyle samo jest w uczniach smutku (24 proc.).

Aż 40 proc. rodziców uważa, że kondycja psychiczna ich dzieci uległa pogorszeniu od 2017 roku.

<https://oko.press/deforma-im-szkodzi-siodmoklasisci-przepracowani-i-nieszczesliwi-przerazajacy-raport/> [dostęp: 25.08.2018]

Informacje dla prowadzących dotyczące tekstów z karty pracy „Co przyciąga uwagę?”

1. *Egzotyczna piękność odnalazła Wojtkę? „Jadę do Polski”* – akcja okazała się kampanią reklamową firmy Reserved. Do poczytania o tym tutaj <http://www.mediafun.pl/dziewczyna-szuka-chlopaka-z-polski-to-reklama-marki-reserved-rozmowa-ze-sprawcami-calego-zamieszania/>.
2. *Maciek Musiał nie żyje* – informacja, której nieprawdziwość można łatwo potwierdzić w Internecie. Więcej o medialnym uśmierceniu znanego aktora można poczytać tutaj: <https://technologie.onet.pl/elektronika/maciej-musial-nie-zyje-uwazaj-na-nowa-fale-niebezpiecznego-spamu/yqkkqzp>.
3. *Mężczyzna utonął w wykopanej przez siebie jamie na plaży we Francji* – choć nagłówek jest sensacyjny, artykuł wydaje się prawdziwy. Tragiczna informacja podana jest w wyważony emocjonalnie sposób. Tekst zawiera także szczegóły geograficzne dotyczące miejsca, gdzie wydarzyła się tragedia (można sprawdzić, czy takie miejsce faktycznie istnieje).
4. *Doda już nie przypomina dawnej siebie. Fani są przerażeni!* – tekst oparty jest na komentarzach fanów. Zwróć uwagę na sensacyjny nagłówek i sugestie, że gwiazda może mieć problemy ze zdrowiem, choć nic na to nie wskazuje (oprócz właśnie opinii anonimowych fanów). Te „podkręcane” informacje świadczą o manipulacyjnym charakterze artykułu. Dodaj także, że samo sformułowanie „problemy ze zdrowiem” może zachęcać do kliknięcia w dany tekst i dlatego jest często spotykane w zmanipulowanych artykułach.
5. *Dziecko z zakrwawionymi ranami biegnie do mamy* – kobieta nie może uwierzyć w to, jak do tego doszło – zbyt duża emocjonalność nagłówka i tekstu w odniesieniu do tego, co faktycznie się stało (strumienie krwi, ale obyło się bez szcicia?). Dodatkowo zwraca uwagę prośba dotycząca udostępniania artykułu (rzekomo w celu przestrzeżenia innych rodziców, choć sprawa wydarzyła się daleko stąd). Nawet jeżeli takie zdarzenie miało miejsce, informacja podana jest w sposób manipulacyjny.
6. *Czy czeka nas cenzura Internetu?* – prawdziwy tekst ze strony Fundacji Panoptykon. Zwróć uwagę na tytuł (w formie pytania, a nie np. sensacyjnego, pełnego emocji zdania z wykrzyknikiem). Tekst zdaje sprawę ze stanu faktycznego, relacjonuje stanowiska różnych instytucji w tej sprawie, mimo że poglądy autora tekstu są jawne. Dodatkowo zachęca do działania w etyczny sposób („zadzwoń do europosłów”).
7. *Deforma im szkodzi. Siódmoklasiści przepracowani i nieszczęśliwi [PRZERAŻAJĄCY RAPORT]* – choć nagłówek zawiera słowa i sposoby zapisu budzące emocje, tekst przytacza dane z wiarygodnego źródła. Wiarygodność informacji można sprawdzić, sięgając do raportu.

Karta pracy nr 2: Manipulacja / brak manipulacji

Oglądasz w sieci reklamę szamponu. Padają w niej słowa: „90 proc. osób, które używają naszego szamponu, twierdzi, że ich włosy są bardziej lśniące i lepiej odżywione”. Na ekranie widzisz dziewczynę o doskonałej sylwetce i długich, lśniących włosach.

Pytania pomocnicze do dyskusji:

- Czy namawianie ludzi do kupna produktu poprzez pokazywanie modelki ze lśniącymi włosami (prawdopodobnie „poprawionymi” przez program komputerowy typu Photoshop) jest etyczne?
- Jak na was działa informacja o 90 proc. osób, które są zadowolone z szamponu?
- Czy reklama może być formą manipulacji?

Nagłówek na portalu internetowym: „Gwiazda pop pokazała się nago. Internauci mieszała ją z błotem”. Kiedy otwierasz artykuł, widzisz link do oficjalnego profilu gwiazdy, a na nim – satyryczny rysunek z głową gwiazdy i ciałem greckiego posągu.

Pytania pomocnicze do dyskusji:

- Jaki cel stoi za tak sformułowanym nagłówkiem?
- Czy po kliknięciu w artykuł czuliście się oszukani?

Nagłówek na portalu satyrycznym: „Koncert Eda Sheerana odwołany. Pękła mu struna w gitarze, a wszystkie sklepy w Warszawie zamknięte z powodu niedzieli bez handlu”. Pod tekstem przypis: „Wszystkie cytaty i wydarzenia zostały zmyślane”.

Pytania pomocnicze do dyskusji:

- Czy ta wiadomość ma charakter manipulacyjny?
- Czy kłamstwo w niej zawarte może być uprawnione?
- Czy satyra jest etyczna?

Nagłówek na portalu internetowym: „Dramat aktorki. Ujawniła najgorsze momenty ze swojego życia. Fani we łzach”. Pod nim artykuł o tym, jak znana aktorka radziła sobie po przeprowadzce do nowego apartamentu.

Pytania pomocnicze do dyskusji:

- Jakie emocje wyzwała ten nagłówek?
- Jak może się czuć czytelnik/czytelniczka portalu po przeczytaniu takiego tekstu?
- Czy stosowanie emocjonalnego przekazu w tak błahej sprawie jest według was uprawnione?

Nagłówek na portalu internetowym: „Stracisz 20 kg w miesiąc. Nowatorska metoda odchudzania bez wyrzeczeń dostępna także w Polsce. Skuteczność potwierdzona przez setki kobiet”. Pod nim wywiad z dietetyczką, która opowiada o tabletkach na odchudzanie.

Pytania pomocnicze do dyskusji:

- Jaki wpływ taki artykuł może mieć na czytelników, którzy kupią specyfik?
- Czy według was to reklama, czy artykuł naukowy?

- Co artykuł musiałby zawierać, żebyście potraktowali go jako wiarygodny i etyczny?